

ТЕМНА А.Ю.

ДО ІСТОРІЇ СВЯТО-РІЗДВА БОГОРОДИЦІ «ГЛИНСЬКОЇ ПУСТИНЬ»

Глухів - одне з найвідоміших міст України. Однією з величніших пам'яток Глухова є Свято-Різдва Богородиці Глинська пустинь. «Глинська пустинь» - це незвичайне місце, яке вабить до себе тисячі туристів, є предметом вивчення для багатьох дослідників [1, с.51]. Це чоловічий православний монастир.

Існує декілька версій появи цієї пустині. За однією з них Глинська пустинь заснована пустельником на тому самому місці, де у XVI ст. місцевим бортникам явилася чудотворна ікона Різдва Пресвятої Богородиці Пустельно-Глинської. За іншою - приблизно у 1557 р. місцевим бортникам на сосні явилась чудотворна Глинська ікона Різдва Пресвятої Богородиці, а потім з-під коріння цього дерева забило цілоще джерело, яке мало благодать зцілювати душевні та фізичні недуги. Потім на це місце почали приїжджати ченці, які й утворили тут невелике поселення. Очевидно свою назву монастир отримав від мастку князів Глинських, тому що збудований на їхніх землях [2, с.12].

В обителі суворо дотримувалися статуту, складеного за зразком Афонського. Богослужіння починалися опівночі, ні у кого не було жодної власності, братія сама виконувала всю чорну працю, жінкам вхід скрізь, окрім храму, був заборонений, з родичами можна було бачитися лише у вітальні, і тільки з благословення ченця, в келіях не дозволялося нікого приймати.

Цей статут введений на початку XIX ст. і тривалий час був зразком для багатьох православних монастирів. Він і зараз може використовуватися у православних монастирях. Глинська пустинь славилася своїми старцями. Саме їх високодуховне життя приваблювало велику кількість паломників. Тут знаходили притулок люди, які зазнали біди і горя, вона стала притулком для сиріт, бездомних, погорільців.

У 1703 р. Глинська пустинь з волі Петра I відійшла у власність гетьмана І.Мазепи. В 1764 р. монастир отримав самостійність. До 1764 р. всі споруди пустині були дерев'яними. Муроване будівництво тут розпочалося після пожежі 1769 р. У 1770 р. було закладено храм Різдва Богородиці, храм на честь Іверської ікони Божої Матері було збудовано у 1826-1831 рр.

На початку XX ст. Глинська пустинь мала величезний масток, 5 храмів, 4 домові церкви та близько 300 монахів. За радянської влади монастир був закритий і пограбований. У 1922 р. чудотворна

ікона зникла після першого розгрому червоноармійцями і до сьогодні її доля невідома. Зберіглася тільки копія ікони Різдва Пресвятої Богородиці Пустельно-Глинської. [3, с.5; 4, с.4].

За часів німецько-фашистської окупації у 1942 р. монастир відродили, але вже 14 липня 1961 р. він був знову закритий [5, с.8]. Новий період в її історії почався з 1994 р. Восени 1996 р. Глинська пустинь набула статусу Ставропігального монастиря. У 1997 р. Володимир, митрополит Київський і всієї України освятив хрест на місці закладки храму-каплиці на честь святих і праведних Іокима і Ганни, а в листопаді 1998 р. храм-каплиця вже стояв на тому місці, де на зорі історії пустині з'явилася світу чудотворна ікона Різдва Пресвятої Богородиці [6]. До 2000 р. збудовано надбрамну церкву, що за архітектурним типом нагадує церкву Іверської ікони Божої Матері.

1. Сумщина від давнини до сьогодення: Науковий довідник / Упорядн. Л.А.Покидченко. - Суми: Видавництво «Слобожанщина», 2000. - 384 с.
2. Вейсберг Б. Відроджується Глинська пустинь // Сумщина. - 1997. - 16 серпня.
3. Глинская Рождество-Богородицкая пустинь. Буклет. - Б.м., б.г. - 16 с.
4. Святиня Глинської пустині // Сумщина. - 1999. - 20 листопада.
5. Глинская пустынь - жемчужина православия // Ваш шанс. - 1997. - №32.
6. Светильник Глинской пустыни // Ваш шанс. - 2000. - 9 серпня.

ТЮТЮННИК В.В.

ГОСПОДАРСТВО І ЗЕМЛЕВОЛОДІННЯ КОЗАЦЬКОЇ СТАРШИНИ ТА РЯДОВИХ КОЗАКІВ В УКРАЇНІ-ГЕТЬМАНЩИНІ (перша половина XVIII ст.)

Не дивлячись на широку популярність козацької проблематики серед науковців, на кількість робіт та опублікованих джерел, питання саме козацько-старшинських господарства і землеволодіння України-Гетьманщини першої половини XVIII ст. залишається недостатньо розробленим.

В першій половині XVIII ст. Гетьманщина продовжувала залишатися регіоном, що значною мірою залежав від стану справ у сільському господарстві. Поряд із хліборобством і тваринництвом дедалі більшу роль відігравали сільськогосподарські промисли - бджільництво, рибальство, мисливство, гуральництво тощо. Для потреб російського війська розгортаються в Україні вівчарство, конярство. Не задовольняючись досить добре розвиненим вівчарством, Петро I пробував творити скарбові вівчарські ферми. В 1722 р. у Ніжинському полку організовано вівчарську ферму, яка